

Itä-Lapin kuntayhtymä vuoden 2027 talousarvio ja toiminta- ja taloussuunnitelma 2027-2029 / Jäsenkunnan käsittely

Kunnanhallitus 12.10.2026 § 318
156/00.04.01/2026

Päätösesitys Kunnanhallitus päättää esittää valtuustolle, että se hyväksyy Itä-Lapin kuntayhtymän vuosien 2027-2029 toiminta- ja taloussuunnitelman sekä vuoden 2027 talousarvioesityksen.

Päätös Päätösesitys hyväksyttiin

Käsittely

Perustelut

Itä-Lapin kuntayhtymän yhtymähallitus 24.9.2026 § 72
KUNTAYHTYMÄN TOIMINTA- JA TALOUSSUUNNITELMA 2027 - 2029

Toimintasuunnitelmassa on tarkasteltu Itä-Lapin kuntayhtymän toimintaympäristöä sekä tärkeimpiä tehtäviä. Taloussuunnitelmaosassa on kuvattu arvio tulevien vuosien menokehyksestä. Toiminta- ja taloussuunnitelmaan sisältyy listaus käynnissä olevista ja suunnitelluista hankkeista sekä kuntayhtymän vuosikello, jossa on esitetty ensi vuodelle eri ajankohtiin suunnitellut toimet. Itä-Lapin kuntayhtymän toiminnan ydin on alueen edunvalvonta ja alueellinen kehittämistyö sekä kansainvälinen yhteistyö. Kuntayhtymä vaikuttaa laajoihin uudistuksiin ja suunnitteluun sekä tekee edunvalvontaa, joka vaikuttaa alueen elinvoimaisuuteen ja parantaa saavutettavuutta.

Edunvalvontatehtävät on jaettu kolmeen ryhmään: vaikuttaminen laajoihin uudistuksiin ja suunnitteluun, alueen elinvoimaisuutta tukeva edunvalvonta ja saavutettavuutta parantava edunvalvonta. Edunvalvonnan painopisteitä ovat saavutettavuus (liikenne ja digitaalinen saavutettavuus), matkailu-, metsä-, malmi- ja luonnonvara-alojen toimintaedellytysten kehittäminen sekä uusiutuvan energian tuotannon edistäminen.

Kuntayhtymän perussopimuksessa on määritelty seuraavat tavoitteet:

- 1) Itä-Lapin alueen edunvalvonta ja yhteistyö sidosryhmien kanssa
- 2) Alueen yhteisen kehittämistyön organisointi ja kunnallisten palveluiden yhteensovittaminen
- 3) Lähialueyhteistyö ja kansainvälinen yhteistyö
- 4) Viestintä ja aluemarkkinointi
- 5) Elinkeinojen kehittäminen

Tavoitteita on käsitelty tarkemmin kuntayhtymän elinvoimaohjelmassa, jossa on määritelty painopisteiksi:

- 1) Vihreä siirtymä ja bio- ja kiertotalous
- 2) Matkailu ja luonto
- 3) Yritystoiminta ja elinkeinojen kehittäminen
- 4) Koulutus ja ammattitaitoinen työvoima
- 5) Saavutettavuus

Tavoitteita ja painopisteitä toteutetaan edunvalvontatyöllä ja hanketoiminnalla, joilla vastataan osakaskuntien tarpeisiin.

Kuntayhtymällä on myös toimialatiimejä/työryhmiä (elinkeino-, tekninen-, sivistys ja rakennusvalvonta), jotka kokoontuvat tarpeen mukaan ja joissa kehitetään yhteistyötä ja etsitään ratkaisuja yhteisiin ongelmiin.

Vuonna 2027 on käynnissä varmuudella kolme hanketta (ACCESS-, Geotalouden mahdollisuuksista kasvua Itä-Lappiin- sekä Kestävää kasvua vesistö- ja kalastusmatkailusta hankkeet). Ohjelmakauden loppuun on lisäksi valmisteilla tekoälyyn ja perinneruokaan ja luonnontuotteisiin liittyvät hankkeet. Meneillään oleva EU:n ohjelmakausi päättyy 2027 ja ohjelmakausien vaihtuessa hankevolyyymi käy tilapäisesti matalammalla tasolla, koska rahoituksiin tulee katkos. Tämä vaikuttaa erityisesti suunnitelmavuosien 2028 ja 2029 kehittämistoimintaan.

Yhteistyötä muiden Lapin seutukuntien kanssa vahvistetaan Team six pack -hankkeessa luodun yhteistyöverkoston avulla.

Kansainvälistä yhteistyötä kehitetään erityisesti Pohjois-Ruotsin suuntaan, josta yhteistyökumppaniksi on tullut Region 10 alue.

Kuntayhtymän johtajan esitys: Yhtymähallitus keskustelee toiminta- ja taloussuunnitelman sisällöstä ja tekee tarvittaessa muutoksia.

- 1) Yhtymähallitus hyväksyy kuntayhtymän toiminta- ja taloussuunnitelman vuosille 2027-2029 (liite 9).
- 2) Yhtymähallitus esittää jäsenkunnille kuntayhtymän toiminta- ja taloussuunnitelman hyväksymistä vuosille 2027-2029.

Päätös: Yhtymähallitus lisäsi kokouksessa vuoden 2027-2029 toiminta- ja taloussuunnitelman kohtaan 4.2. Alueen elinvoimaisuutta tukeva edunvalvonta omaksi kohdaksi yliopisto- ja ammattikorkeakoulutuksen turvaaminen, minkä jälkeen päätösesitykset hyväksyttiin.

Itä-Lapin kuntayhtymän yhtymähallitus 24.9.2026 § 73 KUNTAYHTYMÄN VUODEN 2027 TALOUSARVIO

Kuntayhtymän kokonaistalousarvio vuonna 2027 on yhteensä 930 220 €. Talousarvio koostuu hallinnon ja kehittämistoiminnan osatalousarvioista. Hallinnon talousarvio on yhteensä 443 000 € ja kehittämistoiminta 487 220 €.

Toimintavuonna kuntayhtymä toteuttaa rahoituksen saaneita kehittämishankkeita sekä valmistelee ja hakee elinvoimaohjelmaa tukevia hankkeita yhdessä sidosryhmiensä kanssa.

Kehittämistoimintaan 2027 budjetoidut rahoituksen saaneet tai haussa olevat hankkeet

- 1) ACCESS (Aurora Cross-border Coalition for Eastern Strategy and Solutions), budjetoitu 12 kk
- 2) Geotalouden mahdollisuuksista kasvua Itä-Lappiin, budjetoitu 10 kk
- 3) Kestävää kasvua vesistö- ja kalastusmatkailusta, budjetoitu 12 kk
- 4) Tekoälystä buustia kuntiin, budjetoitu 12 kk
- 5) Itä-Lappi - pohjoisen luonnonantimet ruokamatkailun ja elämispalvelujen voimavaraksi-hanke, budjetoitu 12 kk

Kuntayhtymän vuoden 2027 talousarvion laadinnassa on huomioitu Savukosken kunnan eropäätöksestä johtuva hallinnon budjetin sopeuttamistarve (40.000 €), käydyt yt-neuvottelut ja kuntayhtymän henkilöstössä tapahtuneet muutokset. Hallinnon budjettia karsittiin yhteensä 60 800 € edellisen vuoden tasosta.

Hallinnon talousarvioesityksessä henkilöstökulut pienenevät edellisestä vuodesta 32 900 € (-10,6%), palvelujen ostot 16 400 € (-13,2%), aineet ja tarvikkeet 1 500 € (-15,0%), avustukset yhteisöille 7 000 € (-22,6%) ja muut toimintakulut 3 000 € (-10,2%). Toimintakuluja on karsittu yhteensä 60 800 € (-12,1%).

Henkilöstökuluja on pienennetty siirtämällä vakinaisen työntekijän työpanosta määräaikaaisesti hankkeelle. Myös muista kulueristä on karsittu kustannuksia.

Hallinnon talousarviossa on edelleen varattu HEHKU-tapahtumaan 20.000 € kohtaan avustukset. Avustus maksetaan Kemijärven kaupungille, joka vastaa vuoden 2027 Hehku tapahtuman järjestämisestä.

Liitteenä 10 on kuntayhtymän hallinnon vuoden 2027 alustava talousarvioesitys ja liitteenä 11 kuntayhtymän alustava kokonaistalousarvioesitys.

Kuntien katettavaksi maksuosuudeksi kuntayhtymän hallintoon vuodelle 2027 esitetään 440 000 €. Maksuosuusprosentit on päivitetty vuoden 2024 verotietojen mukaan neljän jäljelle jäävän jäsenkunnan kesken. Alla olevassa taulukossa on kunnille esitettävät maksuosuudet.

Jäsenkunta	Maksuosuus%	Maksuosuus € v. 2027
Kemijärvi	50,67 %	222 939 €
Pelkosenniemi	11,17 %	49 140 €
Posio	18,56 %	81 665 €
Salla	19,60%	86 256 €
	100,00%	440 000 €

Kuntayhtymän johtajan esitys:

1) Yhtymähallitus hyväksyy kuntayhtymän vuoden 2027 talousarvioesityksen (liitteet 10 ja 11).

2) Yhtymähallitus esittää jäsenkunnille talousarvioesityksen hyväksymistä ja määrärahan varaamista kuntayhtymän hallintoon vuodelle 2027 yllä esitetyn taulukon mukaisesti.

Päätös: Hyväksyttiin.

Esityslistan liitteenä on Itä-Lapin kuntayhtymän toiminta- ja taloussuunnitelma 2027–2029, hallinnon vuoden 2027 talousarvioesitys ja kuntaosuudet ja kuntayhtymän kokonaistalousarvioesitys. Kuntayhtymän talousarvion hyväksyy jäsenkuntien valtuustot.

Esittelijä	Kunnanjohtaja Mikko Merikanto
Tiedoksi	Valtuuston esityslistalle
Muutoksenhaku	Päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain 136 §:n mukaan hakea muutosta.